

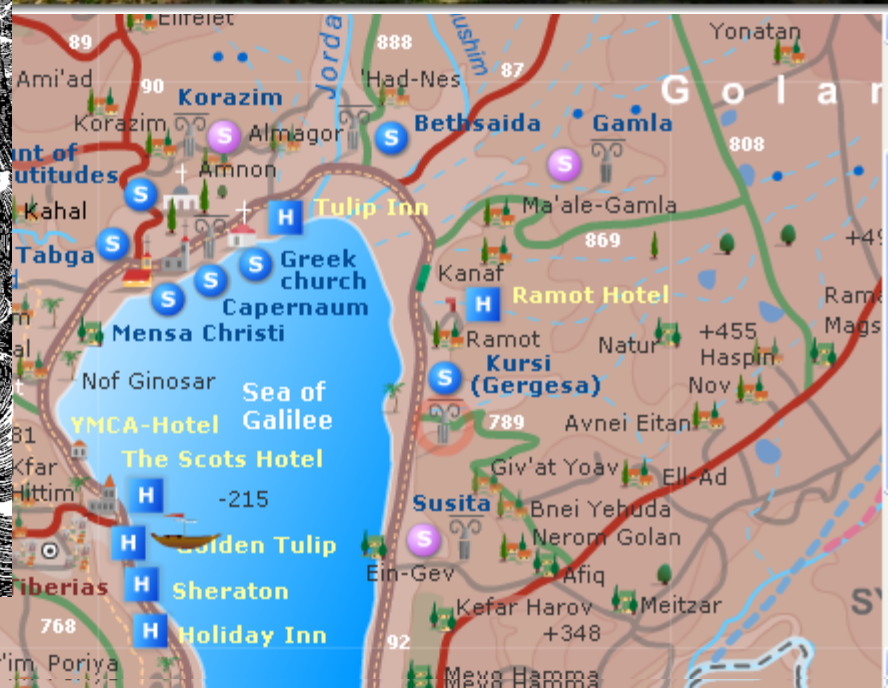
הכנרת במסורת הנוצרית

יסכה הרני

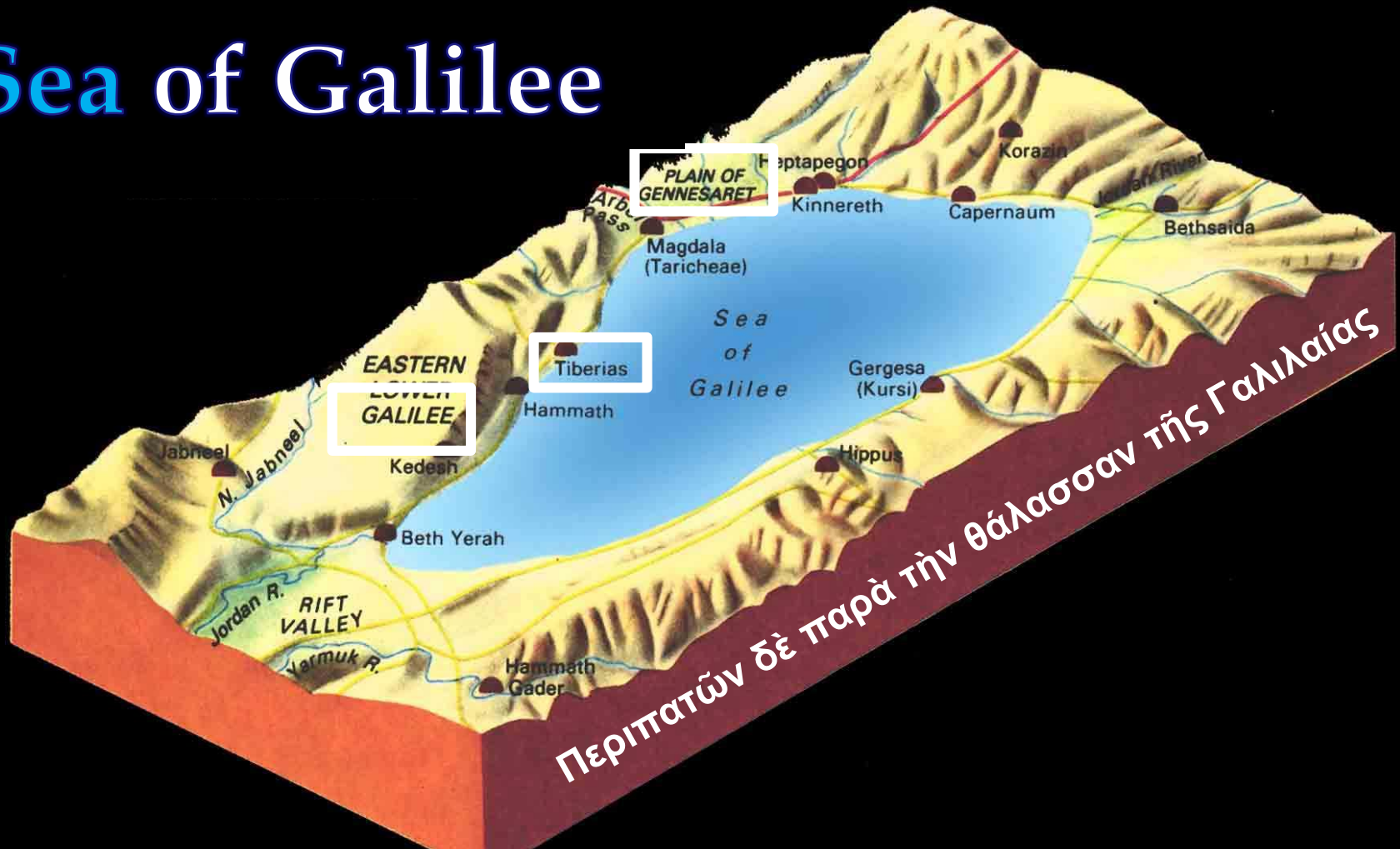
www.Yiscaharani.com

נצרות סביב הכנרת

Lake Gennesaret Lake Tiberias Sea of Galilee

θάλασσα

וַיֵּרֶד הַגִּבּוֹל וּמַחָה עַל פְּתָף יָם פְּנִינֹת קַדְמָה
 בַּמְדַּבֵּר לִיַּיָּא
 וַיֵּבֶל עַד קֶצֶה יָם פְּנִינֹת, עֶבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה
 יְהוֹשֻׁעַ יִיג כִּי"ז

Claes Janszoon Visscher 17 - מאה

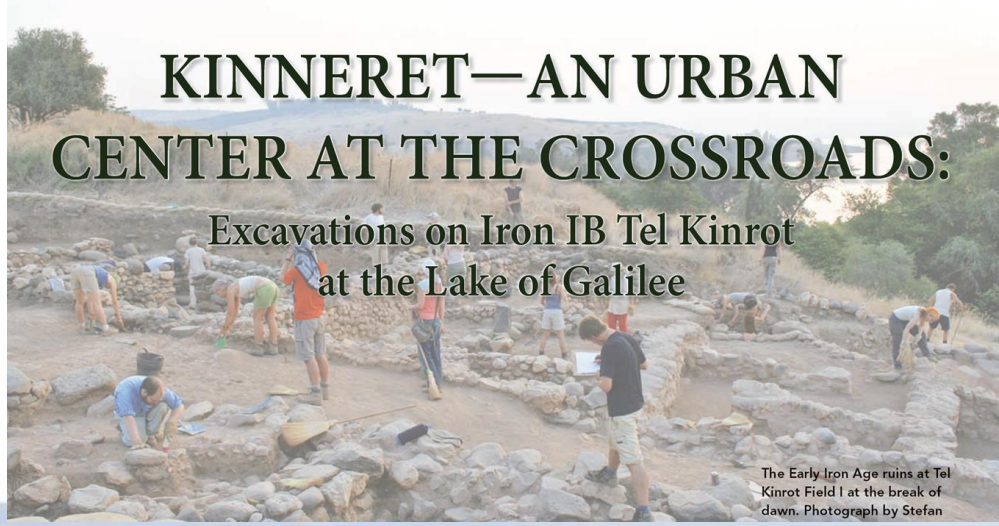
וְעָרֵי מִבְּצָר הַצְּדִים צָר וְחִמַּת רַקֶּת וְכַנְרֶת. יהושע י"ט ל"ה

תל כנרות - תל אל עורימה

KINNERET—AN URBAN CENTER AT THE CROSSROADS:

Excavations on Iron IB Tel Kinrot at the Lake of Galilee

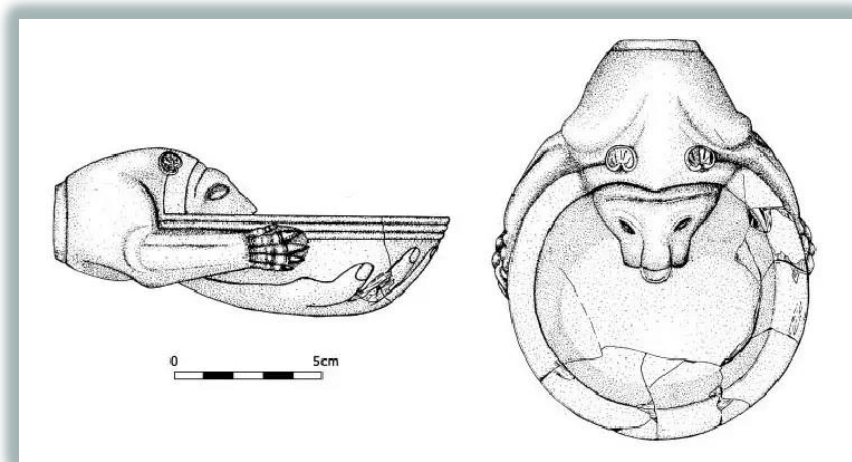

The Early Iron Age ruins at Tel Kinrot Field I at the break of dawn. Photograph by Stefan

KINNERET REGIONAL PROJECT:
TEL KINROT EXCAVATIONS

Tel Kinrot – Tell el-‘Orēme – Kinneret

Juha Pakkala – Stefan Münger – Jürgen Zangenberg

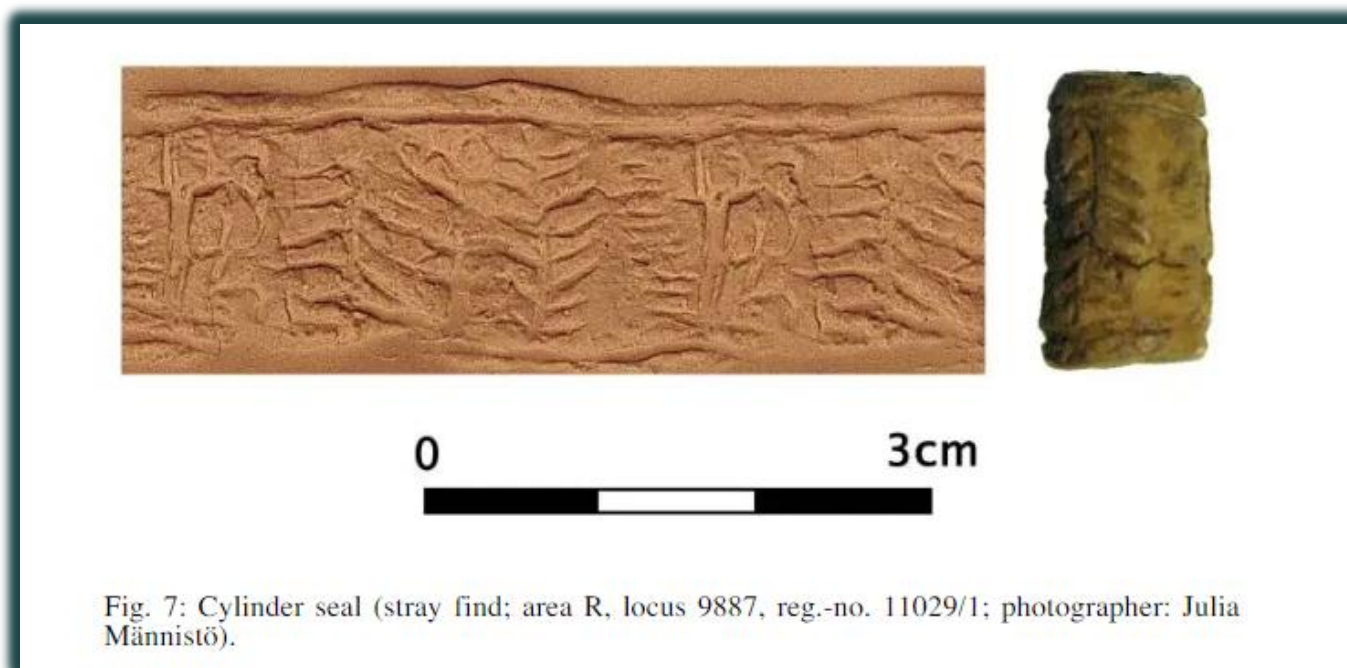

Fig. 7: Cylinder seal (stray find; area R, locus 9887, reg.-no. 11029/1; photographer: Julia Männistö).

Illustration: Figurine of an enthroned deity (cf. Fritz 1990, pl 42E and pl.118).

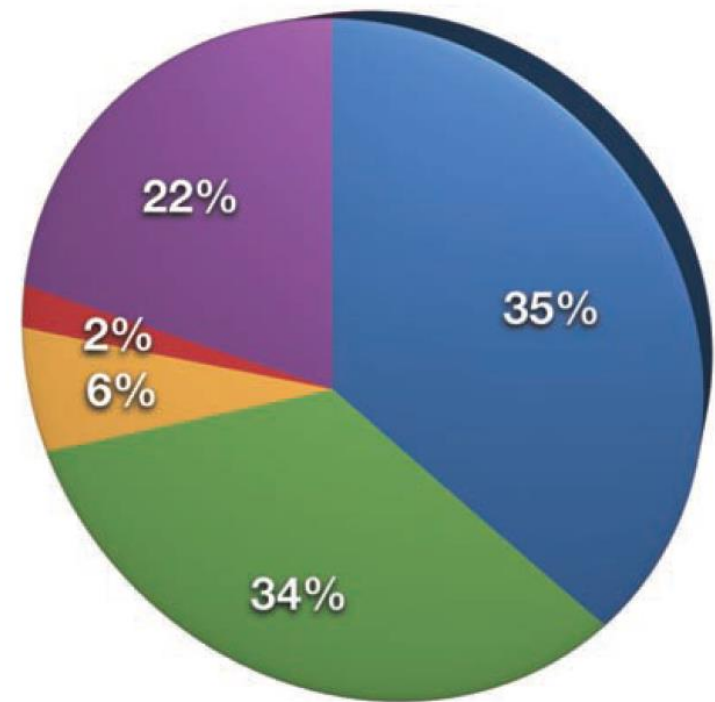
The Early Iron Age Fish Assemblage

Iris Thomsen

The evidence of fish is indicated by a Number of Identified Specimens (NISP) of ninety-three, equaling 4.2 percent of the whole faunal assemblage retrieved from the Early Iron Age layers at Tel Kinrot. The identified species of fish derive both from fresh- and saltwater contexts. The African catfish (*Clarias gariepinus*) dominates the assemblage, with an NISP of thirty-three. Almost as many remains ($n = 32$) have been collected of the imported *Lates niloticus* (Nile perch). In addition, six bones of the carp family (*Cyprinidae*) were identified. Of those, five cranial remains belong to the genus *Barbus*

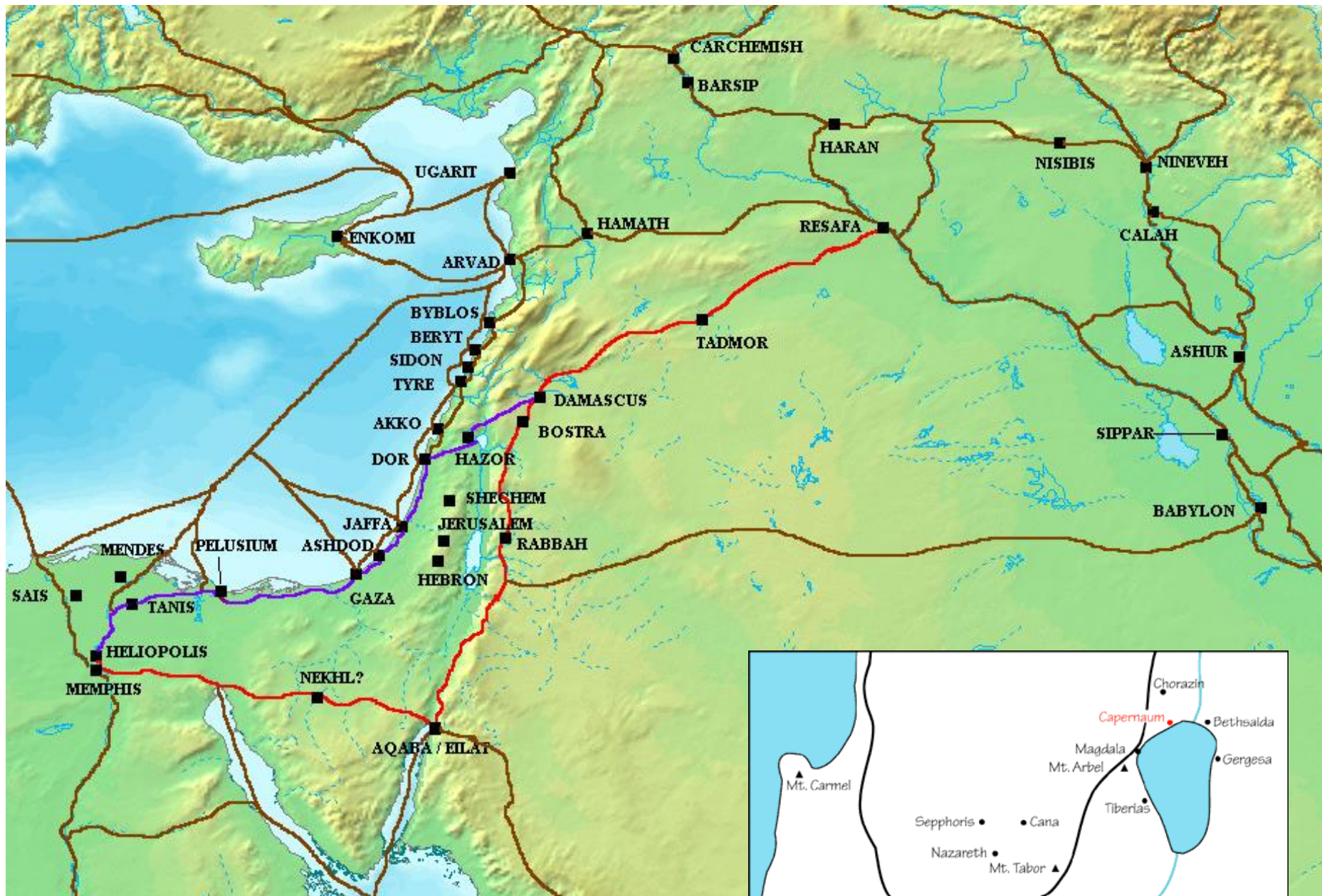
Pisces

- African Catfish (*Clarias gariepinus*)
- Nile perch (*Lates niloticus*)
- Carps (*Cyprinidae*)
- Sea Bream (*Sparus auratus*)

Figure 3 (below). Close-up of the seventh pylon of the Great Temple of Amun at Karnak showing the toponyms of Shamkhuna, Kinneret, and Pella (from left to right) stylized as bound captives in the topographical list of the first Asiatic campaign conducted by Thutmose III during his 22nd–23rd regnal years. Photograph by Juha Pakkala; © Kinneret Regional Project

Via Maris

ישוע ... יצא אל הגליל. הוא עזב את נצרת ובא לגור
בכפר נחום ליד הים, בחבל זבולון ונפתלי,
למען יתקיים הנאמר בפי ישעיהו הנביא:

"ארצה זבולון וארצה נפתלי,

דרך הים,

עבר הירדן,

גליל הגוים.

העם ההלכים בחשך ראו אור גדול,
ישבי בארץ צלמות אור נגה עליהם."

מן העת ההיא החל ישוע להכריז ולומר:
"חזרו בתשובה,
כי קרבה מלכות שמים."

הבשורה על-פי מתי פרק ד

'AIN ET-ṬĀBIGHA.

Ι
Η
Ν
Σ
C
Α
Γ
D
Α

ΚΥΤΤΕΡΜΗΜΗ
ΑΝΑΤΑΥΛΕΚ
ΠΙΤΡΕΝΕΝΝ
ΠΙΤΤ ΤΡ

אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עָבַר יֵשׁוּעַ לְצַד הַשְּׁנַי שָׁל יָם כְּנָרֶת. 2 הַמּוֹן עִם רַב בָּאוּ אַחֲרָיו [...]

4 הָיָה זֶה סָמוּךְ לְפָסַח, חַג הַיְהוּדִים.

5 כְּשֶׁנֶּשֶׂא יֵשׁוּעַ אֶת עֵינָיו וְרָאָה עִם רַב בָּאִים אֵלָיו, אָמַר לְפִילִיפּוֹס:

"אֵיפֹה נִקְנָה לֶחֶם כְּדֵי שְׂיֵאכְלוּ אֵלֶּה?" [...]

7 הַנְּשִׁיב לוֹ פִּילִיפּוֹס:

"כְּדֵי שֶׁכָּל אֶחָד יִקְבַּל קֶצֶת לֹא יִסְפִּיקוּ לָהֶם כְּכֹרוֹת לֶחֶם בְּמֵאתַיִם דִּינָר."

8 אֶחָד מִתְּלִמִּידָיו, וְהוּא אַנְדֵרִי אַחִיו שֶׁל שְׁמַעוֹן פֶּטְרוֹס, אָמַר לוֹ: 9

"יֵשׁ פֹּה נֶעַר וְלוֹ חֲמֵשׁ כְּכֹרוֹת לֶחֶם שְׁעוֹרִים וְשְׁנַי דָּגִים, אֲךֵּ מָה אֵלֶּה בְּשִׁבִיל

עִם רַב כְּזֶה?"

10 אָמַר יֵשׁוּעַ: "הוֹשִׁיבוּ אֶת הָאֲנָשִׁים!"

הַרְבֵּה עָשָׂב הָיָה בָּאוֹתוֹ מְקוֹם וְהָאֲנָשִׁים יָשְׁבוּ. מִסְפָּרָם הָיָה כְּחֲמִשָּׁת אֲלָפִים.

11 לָקַח יֵשׁוּעַ אֶת כְּכֹרוֹת הַלֶּחֶם, בִּרְךְ וַחֲלַק לָהֶם כְּאוֹת נַפְשָׁם, וְכֵן גַּם עָשָׂה

בַּדָּגִים. 12 כְּאֲשֶׁר שָׁבְעוּ אָמַר לְתִלְמִידָיו: "אֶסְפוּ אֶת מֶה שְׁנוֹתֵר כְּדֵי שֶׁלֹּא

יֵאבֵד מְאוּמָה." 13 וְהֵם אֶסְפוּ, וּמָלְאוּ שְׁנַיִם-עָשָׂר סָלִים בְּנִשְׂרֵי חֲמֵשׁ כְּכֹרוֹת

לֶחֶם הַשְּׁעוֹרִים שֶׁהוֹתִירוּ הָאוֹכְלִים.

סוסיטא
חפירות 2019

30 אָמְרוּ לוֹ: "אִם כֵּן, מָה הָאוֹת שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה לְמַעַן נִרְאֶה וְנֵאֱמִין בְּךָ?
מָה אַתָּה פּוֹעֵל? 31 אָבוֹתֵינוּ אָכְלוּ אֶת הַמָּן בַּמִּדְבָּר, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: 'לֶחֶם מִן
הַשָּׁמַיִם נָתַן לָמוֹ לֶאֱכֹל".

32 הַנְּשִׁיב לָהֶם יֵשׁוּעַ: "אֲמֵן אָמֵן אָנִי אוֹמֵר לָכֶם, לֹא מֹשֶׁה נָתַן לָכֶם אֶת הַלֶּחֶם
מִן הַשָּׁמַיִם

אֲלֵא אָבִי נוֹתֵן לָכֶם הַלֶּחֶם הָאֱמֵתִי מִן הַשָּׁמַיִם,
33 כִּי לֶחֶם הָאֱלֹהִים הוּא הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם
וְנוֹתֵן חַיִּים לְעוֹלָם."

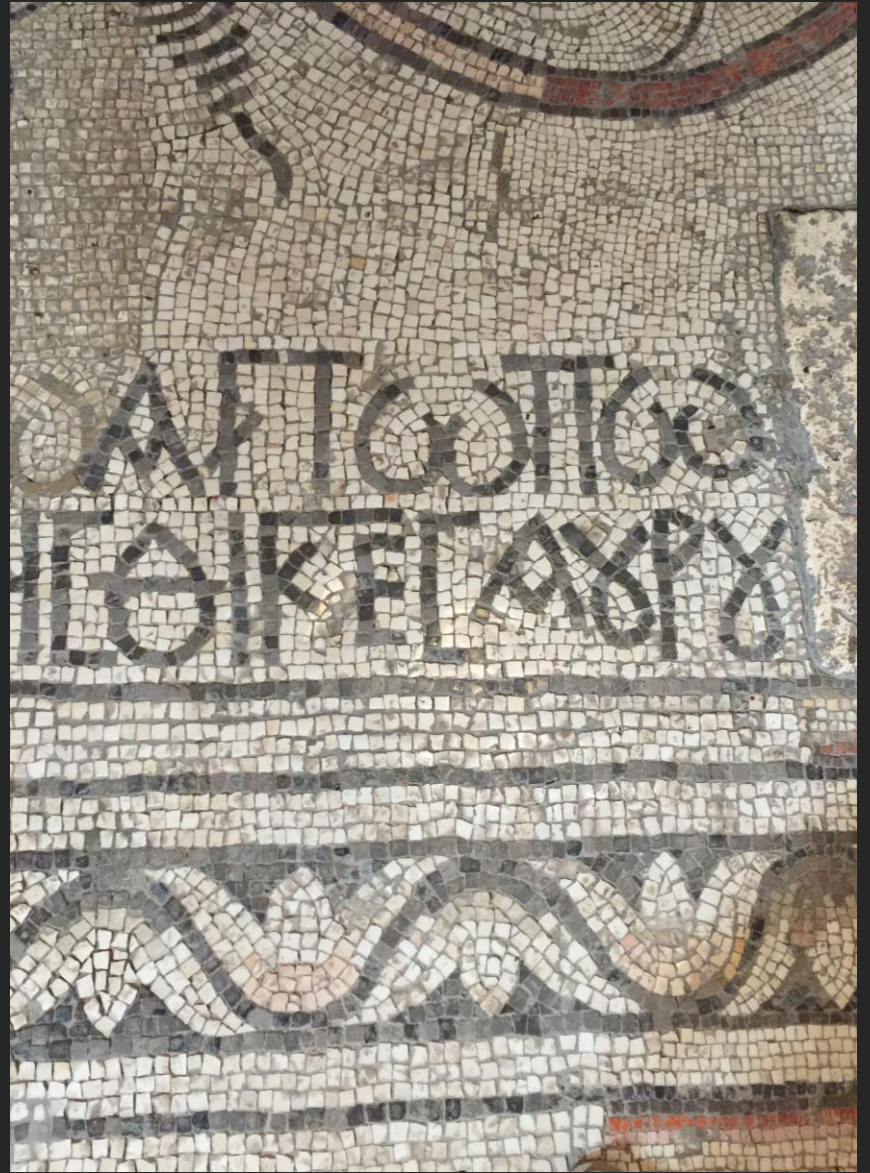
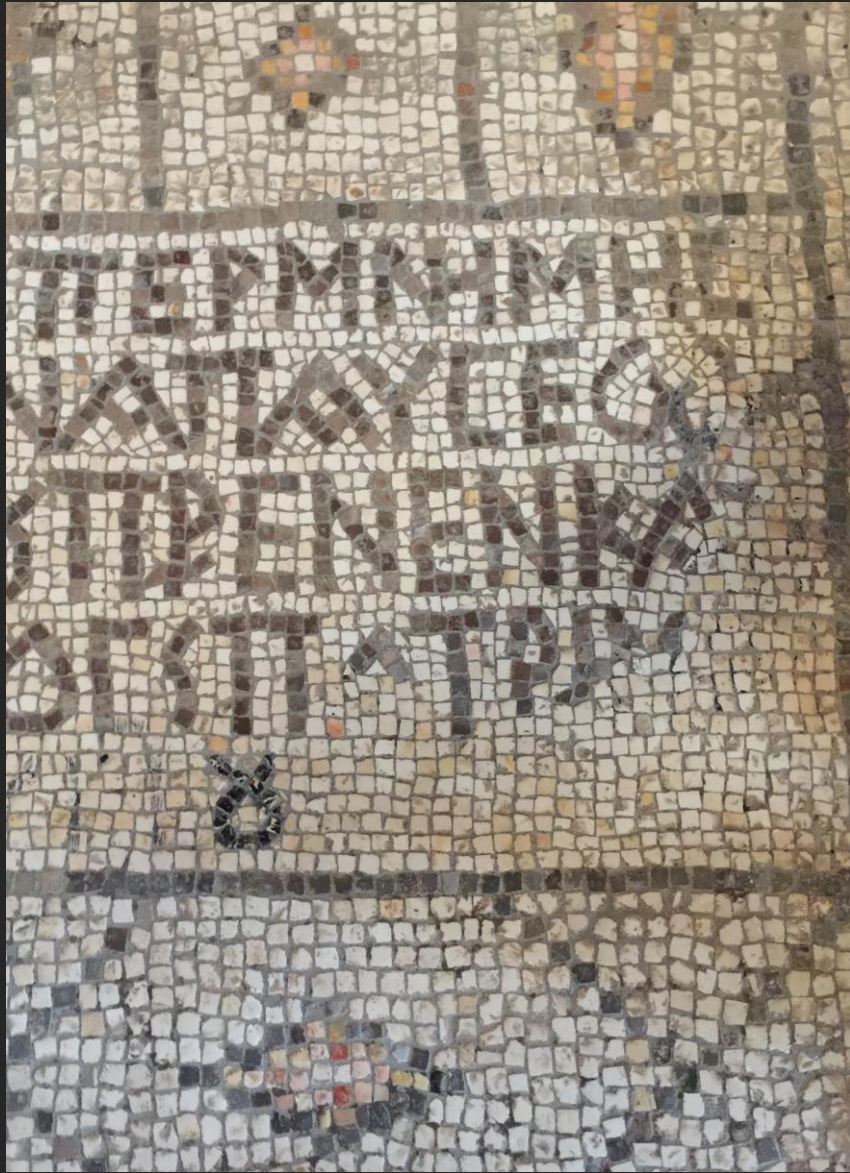
והקיסר הטוב, עבד כריסטוס באמת ובתמים, ובעל קנאות לאל כאשר פיעמה במלכים דוד, חזקיהו ויאשיהו, חלק לו כבוד ויקר כאמור לעיל, מינה אותו לקומס, וציווה אותו לבקש את אשר יחפץ לבבו. ואילו הוא לא ביקש מאומה, אלא כי יותן לו החסד העליון מטעם הקיסר, להתמנות בצו קיסרי על בניין כנסיות בעריהם ובכפריהם של היהודים. באותם מקומות טרם עלה בידי איש לבנות כנסיות, שהרי לא היה בקרבם לא הלני, לא שומרונים ולא נוצרי. בייחוד אמורים הדברים בטבריה, בדיוקיסריה (זו הקרויה צפורי), בנצרת ובכפר-נחום, שם נשמרו מכל משמר לבל ישכון בתוכם בן עם אחר.

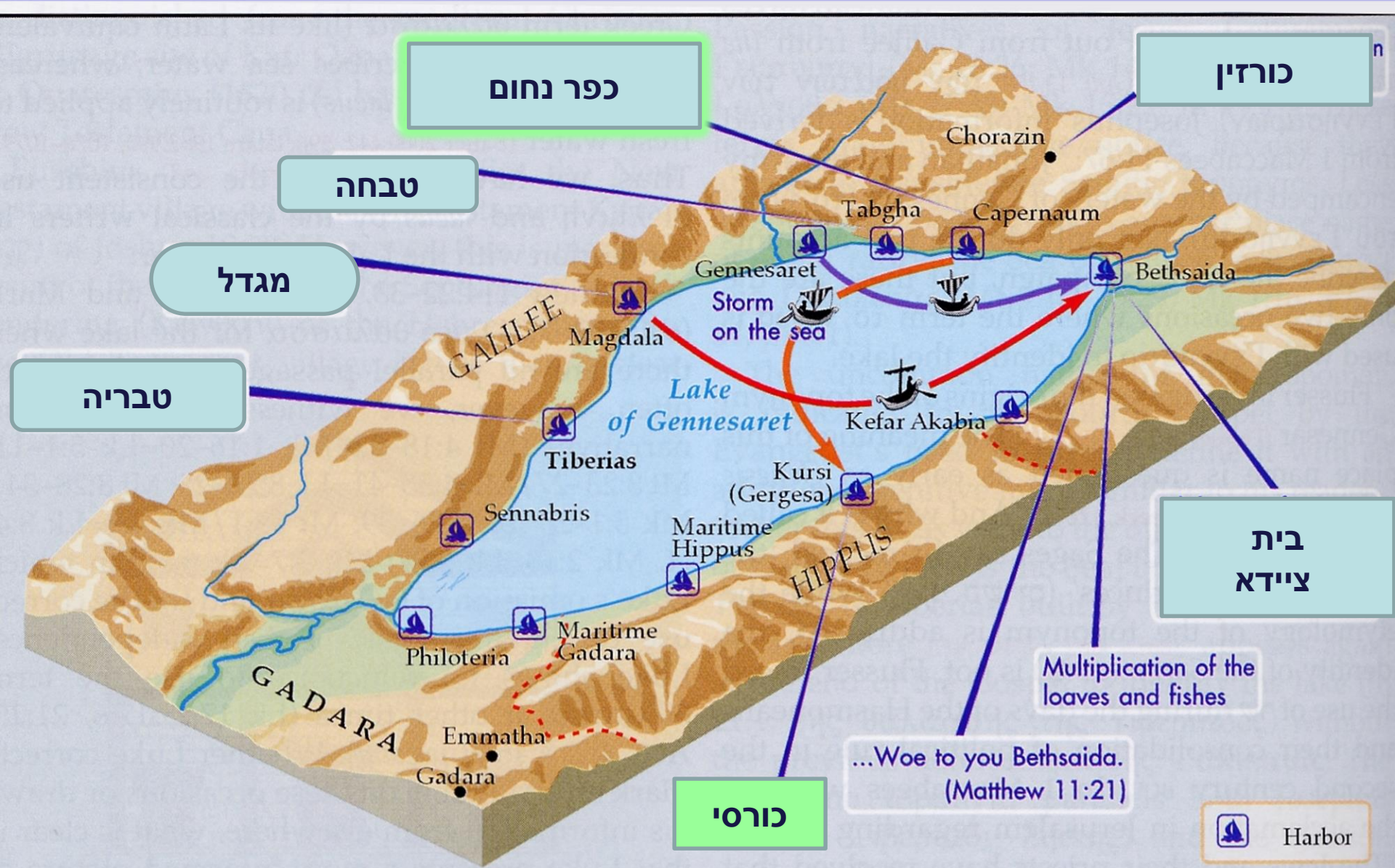
[12]

קיבל יוסף מכתב-מינוי וסמכות,¹⁰ וכן את תואר הכבוד, ובא לטבריה, כשהוא נושא גם מכתב-הרשאה להשתמש בכספי האוצר הקיסרי להוצאותיו, ולא זאת בלבד, אלא שאף הוא עצמו זכה בהקצבה מיד הקיסר. כיוון שכך, החל לבנות בטבריה. בעיר היה כבר קיים מקדש גדול עד מאוד

יוסף הקומס (מאה 4-)

Around the Lake of Gennesaret (Sea of Galilee).

15,073. P. 2. - RUINES DE CAPHARNAUM

Bentley

WWW.BENTLEY.COM

מִן־הַעֵת הַהִיא הֵחֵל יֵשׁוּעַ לְקַרֵּא קְרוֹא וְאָמַר שׁוּבוּ כִּי

מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם קְרִיבָה לָבוֹא:

וַיְהִי בְּהִתְהַלְּכוֹ עַל־יַד יַם־הַגָּלִיל

וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁנֵי אָנָשִׁים אַחִים

שְׁמַעוֹן הַבְּנֵקְרָא פֶּטְרוֹס וְאַנְדֵרִי

אַחִיו מִמְּשָׁלִיכִים מְצוּדָה בָּיִם כִּי

דִּיגִים הֵם: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לָכוּ אַחֲרַי וְאֶשְׁמְכֶם

לְדִיגֵי אָנָשִׁים (מתי ד)

19 הוּא הַלֵךְ קִצַּת הַלָּאָה וְרָאָה

אֶת יַעֲקֹב בֶּן־זַבְדִּי וְאֶת יוֹסֵפֶן אָחִיו

וְהֵם בִּפְסִיכָה מְתַקְנִים אֶת הַרְשָׁתוֹת. מִיַּד

קָרָא לָהֶם. הֵם עָזְבוּ אֶת זַבְדִּי אֲבִיהֶם

בִּפְסִיכָה עִם הַשְּׂכִירִים וְהֵלְכוּ אַחֲרָיו. (מַרְקוֹס א)

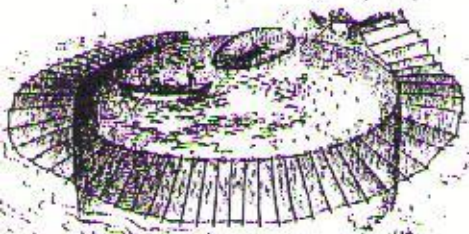
The Sea of Galilee Ancient Harbors

cast net, 20-25' diameter tossed from shallow water or boat, retrieved from bottom of the sea.

trammel net, 3 walls, mesh increases in density, entangling fish in a net bag.

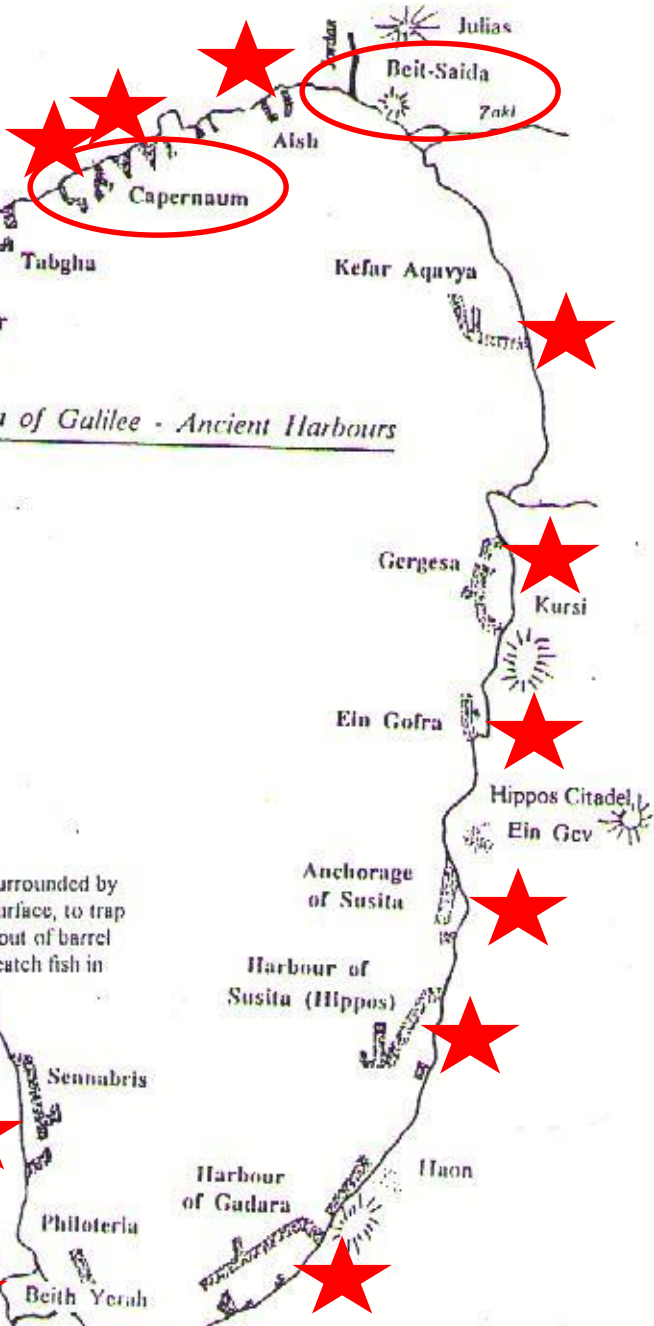

barrel of mesh, surrounded by trammel net on surface, to trap fish which jump out of barrel cast net used to catch fish in mesh barrel.

seine net, spread into sea, then drawn to shore

Sea of Galilee - Ancient Harbours

3 וַיָּרֵד אֶל-אֶחָת מִן-הָאֲנִיּוֹת אֲשֶׁר הִיא לְשִׁמְעוֹן

וַיִּבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ לְהַעֲבִירוֹ מְעַט מִן הַיַּבְּשָׁה אֶל הַיָּם

וַיָּשָׁב וַיִּלְמַד אֶת-הָעָם מִתּוֹךְ הָאֲנִיָּה:

MENU
BUSINESS LUNCH

Salad buffet

- 1- St. peter fish fried
 - 2- St. peter fillet in the oven
 - 3- Chicken breast grilled
 - 4- Kebab house meat and lamb grilled
- Baked potato
Fresh dates
Coffee

Price : 80 nis pp

וַיְהִי כְּבוֹאָם אֶל-כַּפְר־נְחוּם וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו
וַיֹּאמְרוּ הֲלֹא יִתֵּן רַבְּכֶם אֶת-מַחְצִית
וּבְבוֹאוֹ הַבַּיְתָה קִדְּם אֹתוֹ יִשׁוּעַ לְשֹׂא
לְךָ אֶל-הַיָּם וְהִשְׁלַכְתָּ חֶכְהָ אֶל-תּוֹכוֹ
שָׂאֵהוּ וְכֹאֲשֶׁר תִּפְתַּח אֶת-פִּיו תִּמְצָא
אוֹתוֹ קַח וְשִׁקְלָתָ עַל יָדֶי וְעַל יָדְךָ: (

אַחֲרֵי כֵן עָבַר מֵעִיר לְעִיר וּמִכְפָּר לְכְפָר כְּשֶׁהוּא מִכְרִיז וּמְבַשֵּׂר אֶת
מַלְכוּת הָאֱלֹהִים. הַשָּׁנִים־עֶשְׂרֵה הָיוּ אֵתוֹ
וְגַם כַּמָּה נָשִׁים שֶׁנִּרְפְּאוּ מֵרוּחוֹת רָעוֹת וּמִחֲלָאִים:
מֵרִים הַנִּקְרָאִים מִגְדָּלִית, אֲשֶׁר שִׁבְעָה יָשָׁדִים יָצְאוּ מִמֶּנָּה,
וְיוֹחָנָה,

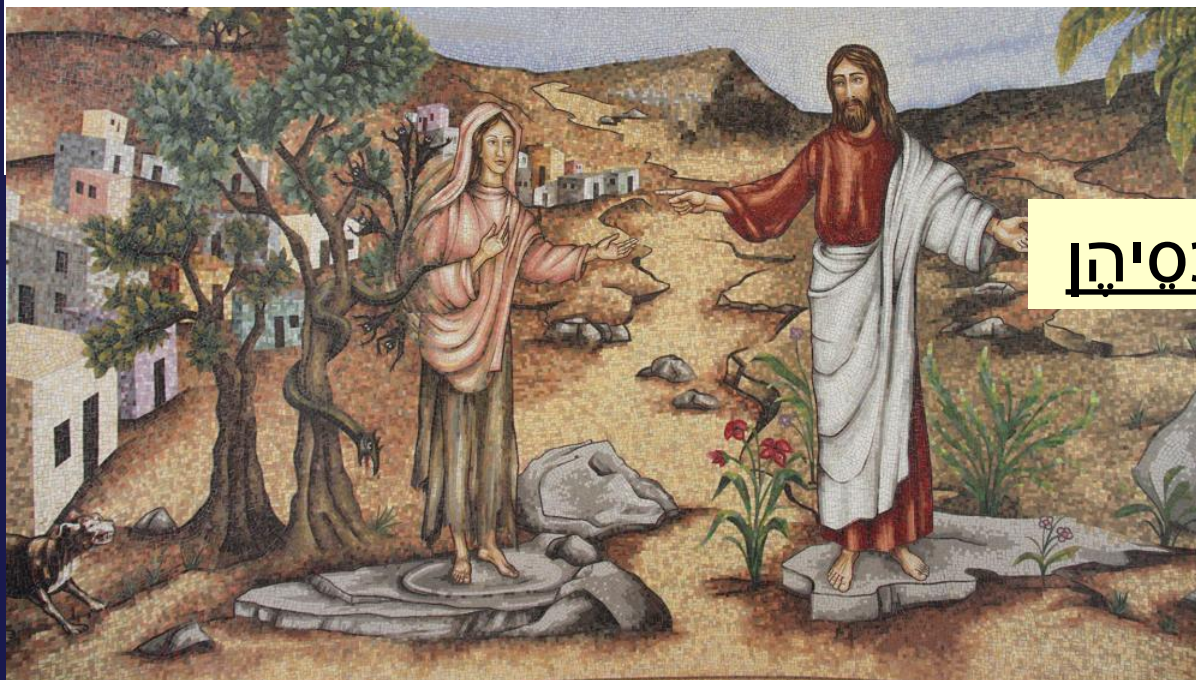
אֲשֶׁת כּוֹזָא מְנַהֵל מִשְׁק בֵּיתוֹ שֶׁל הוֹרְדוֹס,

וְשׁוֹשַׁנָּה

וְרַבּוֹת אַחֲרוֹת

אֲשֶׁר כָּל־כָּלוּ אֹתוֹ מִנְכַּסִּיָּהוּ

לוקאס ח

ולאורך ים גינוסר משתרעת ארץ הנקראת בשם זה
(בקעת גינוסר), והיא נפלאה בתכונתה וביופיה ואדמת
הארץ הזו דשנה ועל כן לא יחסר בה כל צמח האדמה
ויושביה נטעו בה כל מיני מטעים ומשום כך נטעו בה
אכריה נטעים מכל השמות כי אוירה הממוזג יפה לכל
המינים השונים זה מזה בתכלית; האגוז שהוא חורפי
גדל שם בהדר לרוב כמו הדקל שצריך חום ולצידם
גדלים עצי תאנה וזית הזקוקים לאויר מתוק יותר .
בקעה זו מספקת עשרה חודשים בלי הפסק את מלכי
הפירות האלו הגפן, והתאנה ושאר כל הפירות
המתבשלים על האילן כל השנה..."
יוסף בן מתתיהו, מלחמת היהודים ברומאים ג', יז'-ח'.

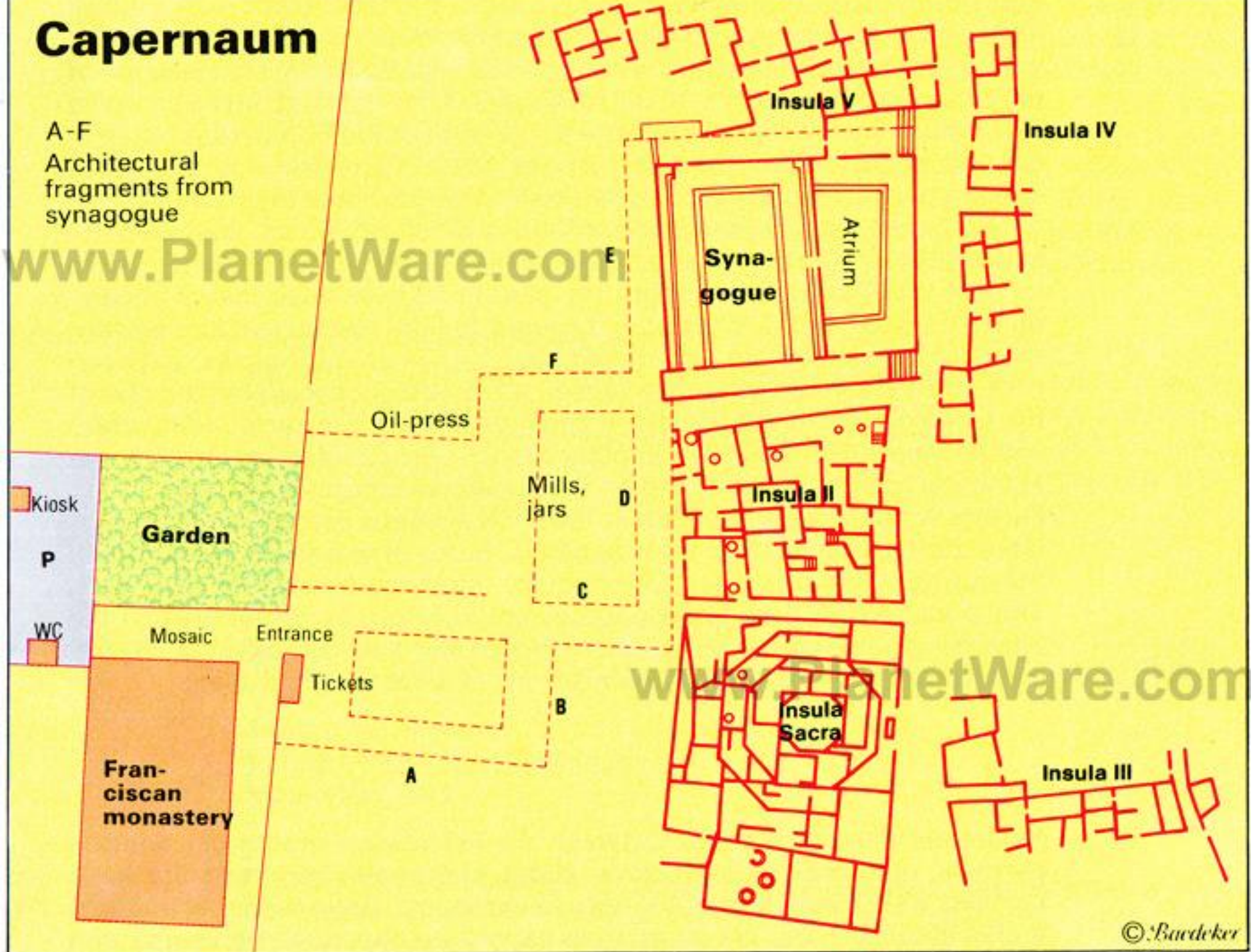

Capernaum

A-F
Architectural
fragments from
synagogue

www.PlanetWare.com

www.PlanetWare.com

21 אַחֲרֵי בּוֹאֵם אֶל כְּפַר נַחוּם

מֵהָר לְהַכְנִיס בְּשַׁבָּת לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְלִמַּד שָׁם.
הַשְׁתוֹמְמוֹ הָאֲנָשִׁים עַל הוֹרָאתוֹ, כִּי הִיא מְלַמֵּד אוֹתָם
כְּבַעַל סְמִכוֹת וְלֹא כַסּוֹפְרִים. אוֹתָהּ עֵת נִמְצָא בְּבֵית
הַכְּנֶסֶת אִישׁ וּבּוֹ רוּחַ טְמֵאָה. צָעַק הָאִישׁ וְאָמַר: "מָה
לָנוּ וְלָךְ יֵשׁוּעַ מִנְצֵרֶת? בָּאתְ לְהַשְׁמִיד אוֹתָנוּ! אֲנִי יוֹדֵעַ
מִי אַתָּה - קְדוֹשׁ הָאֱלֹהִים!"
יֵשׁוּעַ גָּעַר בְּרוּחַ וְאָמַר: "נִשְׁתַּקִּי וּצְאי מִמֶּנּוּ!"

זַעֲזַעָה הָרוּחַ הַטְּמֵאָה אֶת הָאִישׁ, צָעַקָה בְּקוֹל גָּדוֹל
וַיִּצְאָה מִמֶּנּוּ. הַכֹּל הַשְׁתוֹמְמוֹ וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה: "מָה
זֶה? מָה הַתּוֹרָה הַחֲדָשָׁה הַזֹּאת? גַּם עַל הָרוּחוֹת
הַטְּמֵאוֹת הוּא מְצַוֶּה בְּסְמִכוֹת וְהֵן נִשְׁמָעוֹת לוֹ!"

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟ 1821
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΟ 1897
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΟ 1909
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΤΟ 1931
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟ 1944
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΟ 1948
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΟ 1954
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΤΟ 1959
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟ 1974
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΟ 1974
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΟ 1974
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΤΟ 1974

ΕΠΙΣΤΑΣΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟ 1821
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΟ 1897
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΟ 1909
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΤΟ 1931
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟ 1944
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΟ 1948
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΟ 1954
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΤΟ 1959
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟ 1974
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΟ 1974
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΟ 1974

אַחֲרֵי יָמִים אֶחָדִים בָּא שְׁנִית אֶל כָּפַר נְחוּם. כְּשֶׁנֹּדַע כִּי הוּא בְּבֵית נְאֻסָּפוֹ.
רַבִּים עַד אֲשֶׁר לֹא הָיָה עוֹד מְקוֹם גַּם לְפָנָי פֶּתַח הַבַּיִת, וְהוּא דָּבַר אֲלֵיהֶם
אֶת דְּבָרוֹ.

אֲז הִבִּיאוּ אֵלָיו אִישׁ מִשְׁתֶּק וְאַרְבָּעָה אֲנָשִׁים נוֹשְׂאִים אוֹתוֹ. בְּגִלְל הֶהָמוֹן לֹא
יָכְלוּ לְהַכְנִיסוֹ אֵלָיו וְלָכֵן פָּרְקוּ אֶת הַגַּג מֵעַל הַמְּקוֹם שֶׁהָיָה בּוֹ יִשׁוּעַ, וְדָרְךְ
הַפֶּתַח שָׁעֲשׂוּ הוֹרִידוּ אֶת הָאֱלוֹנִיקָה עִם הַמִּשְׁתֶּק הַשּׁוֹכֵב עָלֶיהָ.
רָאָה יִשׁוּעַ אֶת אֲמוֹנָתָם וְאָמַר אֶל הַמִּשְׁתֶּק:

"בְּנֵי, נִסְלְחוּ לָךְ חֲטָאֶיךָ." מַרְקוֹס ב

איגריה

עולת רגל לארץ ישראל במאה הרביעית

ובכפר נחום, ביתו של נסיך השליחים שהיה לכנסייה וקירותיו

עומדים עד היום כפי שהיו.

שם ריפא האדון

את המשותק.

ושם גם בית כנסת...

עולים אליו

במדרגות רבות.

בית הכנסת זה נבנה

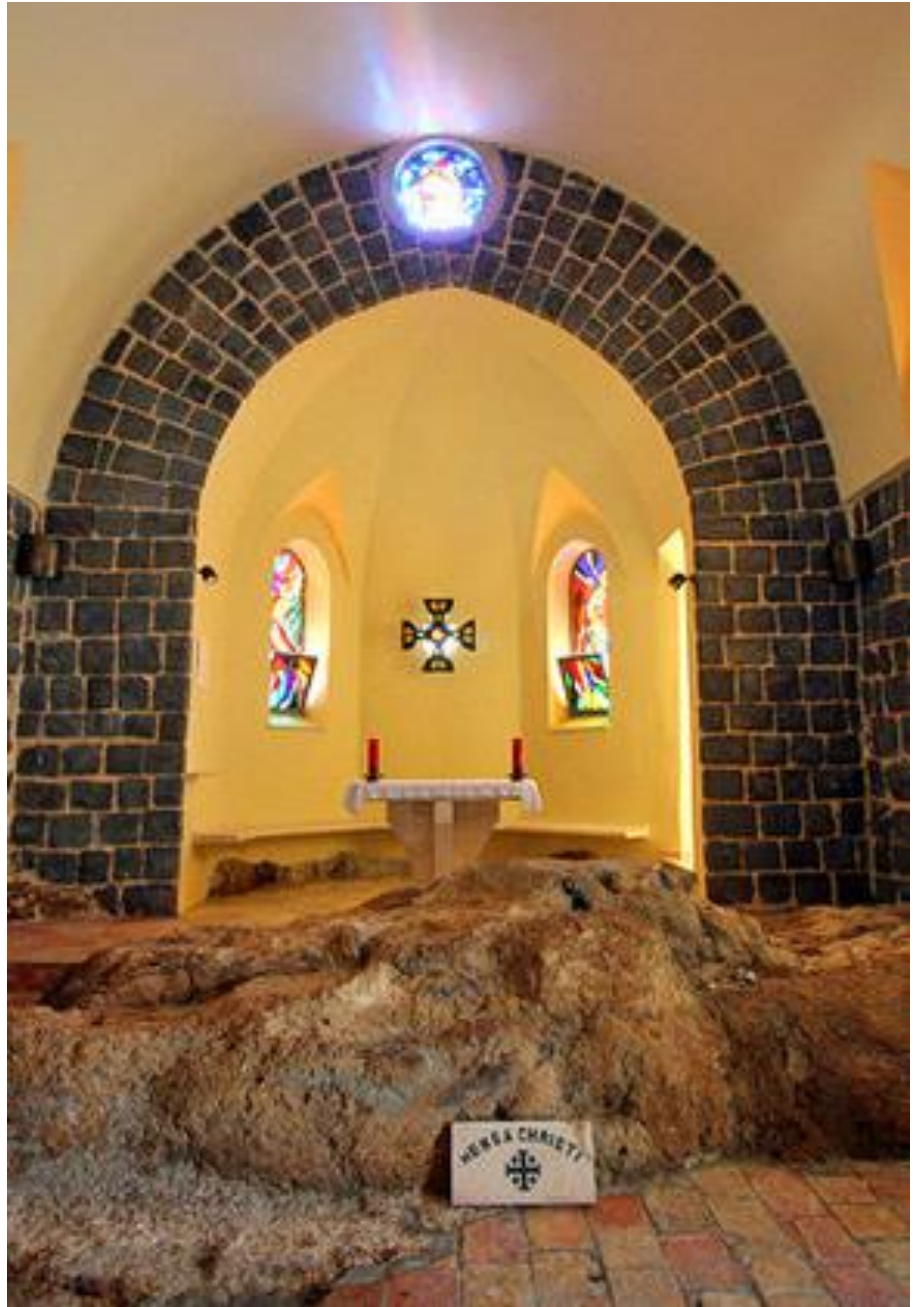
מאבנים מרובעות.

ΟΑ ΔΙΩΝΙΣ ΝΟΣ ΤΗΝ ΠΕΝΘΕΡΑΝ ΕΤΙΕ ΤΥΧ

ΙΕ ΧΘ

הסערה בים הגליל

מתי

מתי ח

18 כְּשָׂרָאָה יִשׁוּעַ הַמּוֹן עִם רַב מִסְבִּיבוּ צִוָּה
לְעֵבֵר אֶל עֵבֵר הַיָּם....

הוא נכנס לסירה ותלמידיו נכנסו
אחריו.

**והנה סערה גדולה התחוללה בימים עד
אשר כסו הגלים את הסירה,**

אך הוא היה ישן. נגשו אליו והעירו אותו
באמרו: "אדוננו, הצל אותנו, אנחנו
טובעים!"

אמר להם:

"למה אתם פוחדים, קטני אמונה?!"

הוא קם וגער ברוחות וביים ונשתררה
דממה עמקה.

תמהו האנשים ואמרו: "מי הוא זה שגם
הרוחות והימים נשמעים לו?"

מרקוס

מרקוס ד 35

באותו היום, לעת ערב, אמר להם:
"**בואו נעבר לצד השני.**"

הם עזבו את ההמון ולקחו את ישוע בסירה אשר
ישב בה. גם סירות אחרות היו אתו.

**והנה התחוללה רוח-סערה גדולה והגלים
שטפו את הסירה עד שנתמלאה.**

אותה שעה היה ישוע ישן על כר בירכתי הסירה.
העירו אותו ואמרו לו: "רבי, האם לא אכפת לך
שאנחנו טובעים?"

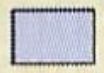
הוא התעורר, גער ברוח ואמר אל היים: "דם!
הרגע!" אז פסקה הרוח ונשתררה דממה

עמקה. אמר להם: "מדוע אתם פוחדים כל כך?
איך זה שאין לכם אמונה?"

הם יראו יראה גדולה ואמרו זה אל זה: "אם כן מי
הוא זה שגם הרוח והימים נשמעים לו?"

Cities under the Proconsul of Syria

שלטון פיליפוס

גולן

גליל

עשר

הערים הנוכריות

עבר הירדן

היהודי

שלטון הנציב הרומי

שלטון הורדוס

אנטיפס

שומרון

יהושלים

North-East
Church

North-West
Church

Hellenistic
Compound

Decumanus
Maximus

Decumanus
Maximus

Forum

South Wall

South-West
Church

היפוס - סוסיטא

אמר להם: "בואו נעבר לצד השני. הם עזבו את הקמון
ולקחו את ישוע בסירה אשר ישב בה... והנה התחוללה
רוח־סערה גדולה והגלים שטפו את הסירה עד שנתמלאה.

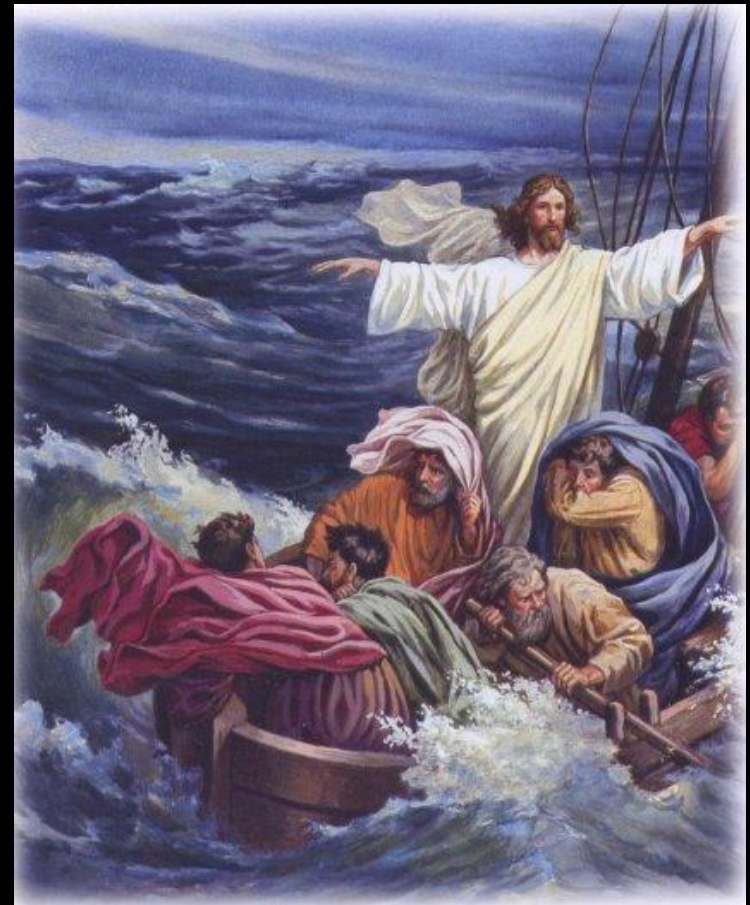
אותה שעה היה ישוע ישן על כר בירכתי הסירה.

העירו אותו ואמרו לו: "רבי, האם לא אכפת לך שפאנחנו טובעים?"

הוא התעורר, גער ברוח ואמר אל הים: "דם! הרגע!"

אז פסקה הרוח ונשתררה דממה עמקה. אמר להם:

"מדוע אתם פוחדים כל כך? איך זה שאין לכם אמונה?"

וַיְהִי דְבַר ה' אֶל-יוֹנָה בֶן-אֲמֹתַי לֵאמֹר.
ב קוּם לֵךְ אֶל-נִינּוּה, הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקָרָא עָלֶיהָ:
כִּי-עָלְתָה רָעַתְּם לְפָנַי.

ג וַיִּקָּם יוֹנָה לְבָרַח
תַּרְשִׁישָׁה מִלְּפָנַי ה';

וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמָּצָא אֲנִיָּה
בָּאָה תַרְשִׁישׁ, וַיִּתֵּן שְׂכָרָהּ
וַיֵּרֶד בָּהּ לָבוֹא עִמָּהֶם
תַרְשִׁישָׁה, מִלְּפָנַי ה'.

וה' הטיל ריח גדולה אל הים,
ויהי סער גדול בים; והאניה
חשבה להשבר. ה
וייראו המלחים ויזעקו איש
אל אלהיו, ויטלו את הכלים
אשר באניה אל-הים להקל
מעליהם;

יונה פרק א, ד

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם:
"שְׂאוּנִי וְהִטִּילְנִי אֶל
הַיָּם וַיִּשְׁתַּק הַיָּם
מֵעֲלֵיכֶם, כִּי יוֹדַע אֲנִי
כִּי בְּשָׁלִי הַסַּעַר
הַגָּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם."
יג וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים
לְהִשָּׁיב אֶל הַיַּבְּשָׁה
וְלֹא יָכְלוּ, כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ
וְסַעַר עֲלֵיהֶם. ...
טו וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה
וַיִּטְלֶהוּ אֶל הַיָּם, ו
יַעֲמֵד הַיָּם מִזַּעְפוֹ.

וַיִּמַן ה' דָּג גָּדוֹל
לְבַלְעַ אֶת יוֹנָה, וַיְהִי
יוֹנָה בְּמַעַי הַדָּג
שְׁלֹשָׁה יָמִים וְשָׁלֹשָׁה
לַיְלֹת. ^ב וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה
אֶל ה' אֱלֹהָיו, מִמַּעַי
הַדָּגָה. ... וַיֹּאמֶר ה'
לָדָג, וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה
אֶל הַיַּבְשָׁה.

מרקוס

הם באו אל עבר הים, אל ארץ הגרששיים. 2 אך יצא מן הסירה והנה בא לקראתו איש מבין הקברים ורוח טמאה בו. 3 הוא היה גר במערות הקברים ואיש לא יכול עוד לקבל אותו, גם לא באזקים, 4 כי פעמים רבות כבלו אותו בכבלים ובאזקים והוא נתק את האזקים וקרע את הכבלים ואיש לא היה יכול להכניע אותו. 5 תמיד, יומם ולילה, בקברות ובהרים היה צועק ופוצע את עצמו באבנים. 6 כראותו את ישוע מרחוק, רץ והשתחוה לו, 7 וצעק בקול גדול: "מה לי ולך, ישוע בן אל עליון? אני משביע אותך באלהים, אל תענה אותי"

מתי

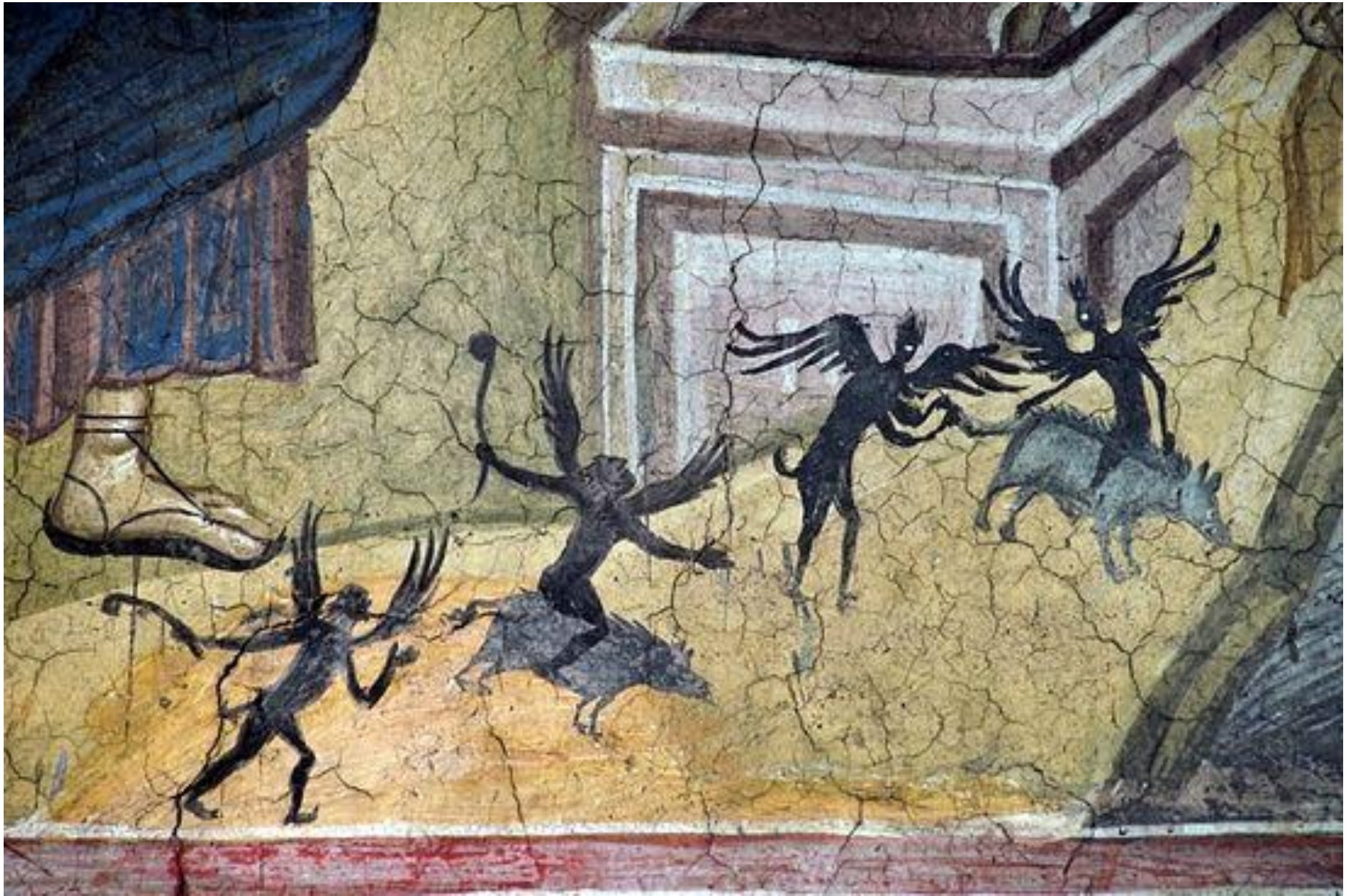
כאשר בא אל עבר הים, אל ארץ הגדריים, פגשוהו שני אנשים אחוזי שדים בצאתם ממערות הקברים. הם היו תוקפניים כל כך, שאיש לא היה יכול לעבר באותה דרך. אז החלו צועקים:

"מה לנו ולך בן-האלהים - באת הנה לענות אותנו בטרם עת?"

כְּרֵאוֹתוֹ אֶת יֵשׁוּעַ מֵרְחוֹק, רָץ וְהִשְׁתַּחֲוָה לוֹ,
וְצָעַק בְּקוֹל גָּדוֹל: "מַה לִּי וְלָךְ, יֵשׁוּעַ בֶּן אֵל עֲלִיּוֹן?
אֲנִי מִשְׁבִּיעַ אוֹתְךָ בְּאֱלֹהִים, אֵל תֵּעַנֶנּוּ אוֹתִי!"
כִּי יֵשׁוּעַ אָמַר וְאָמַר לוֹ, "צֵאִי מִן הָאִישׁ, הָרוּחַ הַטָּמֵא!"

שָׁאֵל אוֹתוֹ יֵשׁוּעַ: "מֶה שְׂמָךְ?"
הֵשִׁיב לוֹ: "שְׂמִי לְגִיּוֹן, כִּי רַבִּים אֶנְחָנוּ."

מרקוס

שָׁאֵל אוֹתוֹ יֵשׁוּעַ: "מָה שְׁמֶךָ?" הַשִּׁיב לוֹ:
"שְׁמִי לְגִיּוֹן, כִּי רַבִּים אֲנַחְנוּ." הֵן הַפְּצִירוּ בּוֹ
מְאֹד שֶׁלֹּא יִשְׁלַח אוֹתָן אֶל מַחוּץ לְאֲזוֹר.
עֵדֶר גָּדוֹל שֶׁל חֲזִירִים הָיָה רוֹעֶה שָׁם סְמוּךְ
לְהָר, וְהֵן בִּקְשׁוּ מִיֵּשׁוּעַ: "שְׁלַח אוֹתָנוּ אֶל
הַחֲזִירִים וְנִכְנָס לְתוֹכָם." הוּא הִרְשָׁה לָהֶן.
יָצְאוּ הַרוּחֹת הַטְּמְאוֹת וְנִכְנְסוּ בַּחֲזִירִים,
וְהָעֵדֶר הִסְתַּעַר מִמּוֹרֵד הָהָר אֶל הַיָּם.
כְּאֵלֶּפֶים רֹאשׁ טְבָעוּ בָיִם. בָּרְחוּ הַרוֹעִים
וְסָפְרוּ אֶת הַמַּעֲשָׂה בְּעִיר וּבְכִפְרִים, וְאֲנָשִׁים
בָּאוּ לִרְאוֹת מָה שֶׁשָּׁקְרָה. הֵם בָּאוּ אֶל יֵשׁוּעַ
וְרָאוּ אֶת אַחוּז הַשָּׂדִים אֲשֶׁר דָּבַק בּוֹ הַלְּגִיּוֹן,
וְהוּא יוֹשֵׁב לְבוּשׁ, שֶׁפּוּי בְּדַעְתּוֹ. פָּחַד נָפַל
עֲלֵיהֶם. הָאֲנָשִׁים שָׂרְאוּ אֶת הַמַּעֲשָׂה סָפְרוּ
לָהֶם אֶת שֶׁשָּׁקְרָה לְאַחוּז הַשָּׂדִים, וְגַם אֶת
עֲנֵן הַחֲזִירִים. אִזְ הִחְלוּ מִבִּקְשֵׁים מִמֶּנּוּ.

נְשִׁילָךְ מֵאֲזוֹרָךְ

מתי

בְּמַרְחָק מִסִּיִּם מֵהֶם רָעָה
עֵדֶר חֲזִירִים גָּדוֹל. הַפְּצִירוּ
בּוֹ הַשָּׂדִים וְאָמְרוּ: "אִם
תִּגְרַשׁ אוֹתָנוּ, שְׁלַח אוֹתָנוּ
לְתוֹךְ עֵדֶר הַחֲזִירִים." אָמַר
לָהֶם: "לְכוּ!" הֵם יָצְאוּ וְנִכְנְסוּ
לְתוֹךְ הַחֲזִירִים, וְהִנֵּה כָּל
הָעֵדֶר הִסְתַּעַר בְּמוֹרֵד אֶל
הַיָּם וּמֵת בַּמַּיִם. בָּרְחוּ
הַרוֹעִים וּבָאוּ הָעִירָה. שָׁם
סָפְרוּ אֶת הַכֹּל וְאֶת מָה
שֶׁשָּׁקְרָה לְאַחוּזֵי הַשָּׂדִים, וְכָל
הָעִיר יָצְאָה לְקִרְאת יֵשׁוּעַ.
כְּשֶׁרָאוּ אוֹתוֹ הַתּוֹשָׁבִים
בִּקְשׁוּ מִמֶּנּוּ שֶׁיִּלָּךְ מֵאֲזוֹרָם.

2,000 חזירים מקבלים ת'ג'ננה

ממשיכים עוד מזרחה אל צידה הימני של הכנרת, היכן שישוע עשה נס נוסף. ברוכים הבאים לגן לאומי כורסי. הנס שמופיע בספר הבשורה של מרקוס פרק ה', מספר שישוע ותלמידיו חוצים את הכנרת בכדי לרפא אדם רדוף רוחות, כשבזמן חציית האגם תוקפת אותם סערה, אולם ישוע נוזף בה והיא מפסיקה.

על מנת לגרש את הרוחות הוא גורם להן להיכנס אל תוך 2,000 חזירים ש"מקבלים ת'ג'ננה" ופותחים בריצה ישר אל תוך הכנרת וטובעים. האיש שנרפא מתחיל להאמין בישוע ומפיץ את תורתו ברבים.

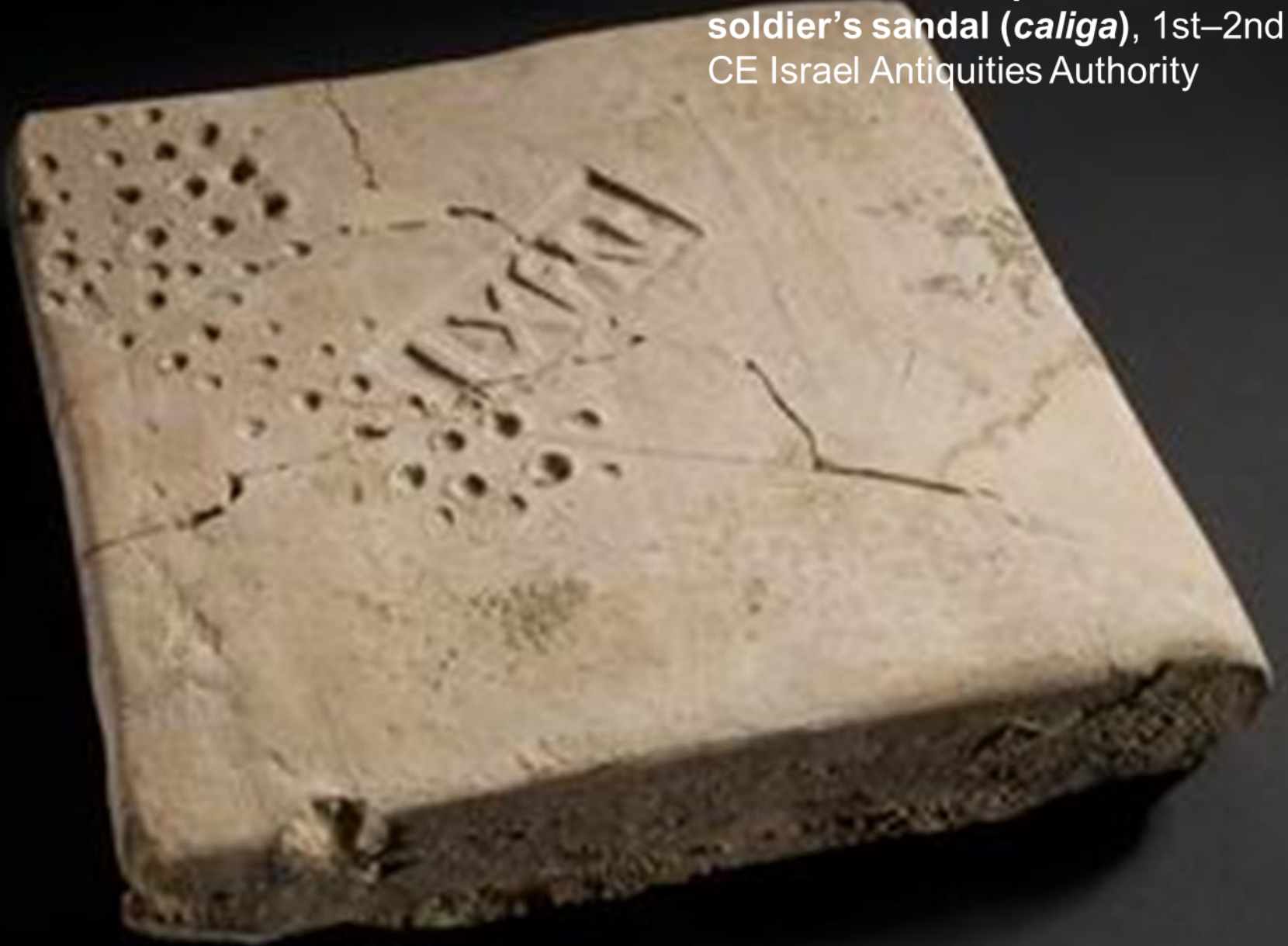
במאה החמישית בנו במקום מנזר בזלתי שנחרב ברעידת האדמה של שנת 749 והמקום

מהטבילה ועד הצליבה: בעקבות ישו מסביב לכנרת

ynet ריינשטיין 6.7.2011

**Brick with stamp “L X FRE,” and
the accidental imprint of a Roman
soldier’s sandal (*caliga*), 1st–2nd
CE Israel Antiquities Authority**

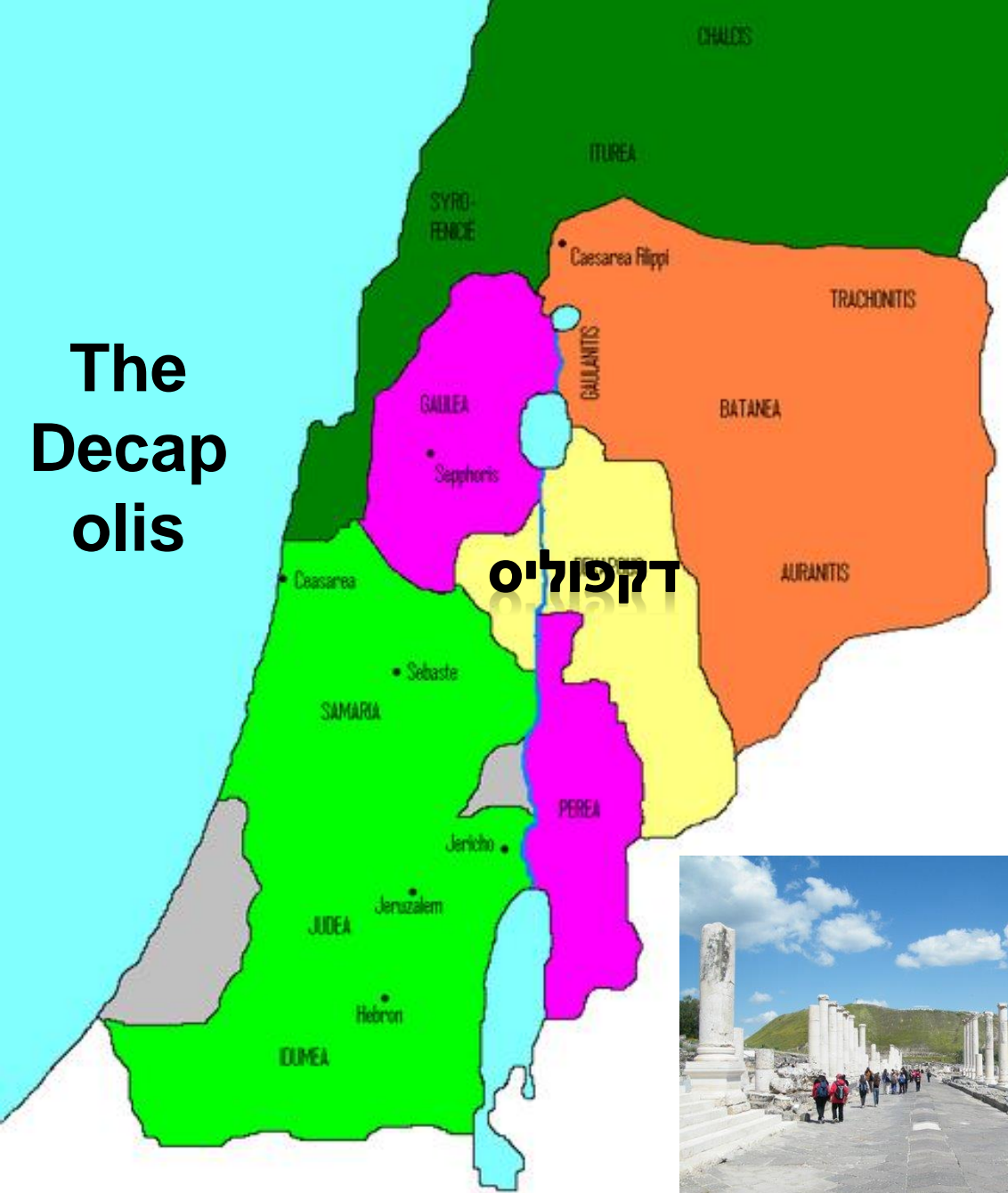
כְּשֶׁנִּכְנַס לְסִירָה בְּקֶשׁ מִמֶּנּוּ. אַחֲוֵז הַיְשָׁדִים לְהַשְׂאֵר אֹתוֹ,
אךְ יִשׁוּעַ לֹא הִרְשָׁה לוֹ כִּי אִם אָמַר אֵלָיו:
"לֵךְ לְבֵיתְךָ אֶל מִשְׁפַּחְתְּךָ
וְהִגַּד לָהֶם מֵה שֶׁעָשָׂה לְךָ אֱלֹהִים בְּרַחֲמָיו עָלֶיךָ."

²⁰ הוּא הֵלֵךְ וְהִחֵל לְהַכְרִיז

בְּעֵשֶׂר הָעָרִים

אֶת אֲנֹשֶׁר עָשָׂה לוֹ יִשׁוּעַ, וְהַכֵּל תְּמָהוּ.

The Decapolis

גרסה – ג'רש

גדרה

בית שאן

בית שאן

Statue of Aphrodite Beth Shean
2nd century CE Marble from Aphrodisias
(Asia Minor) and pigment H: 156; W: 42

Statue of Dionysus Beth Shean
2nd century CE Marble H: 124; W: 61 cm IAA

Statue of the Ephesian Artemis

Caesarea

Roman period, 2nd century CE

Marble

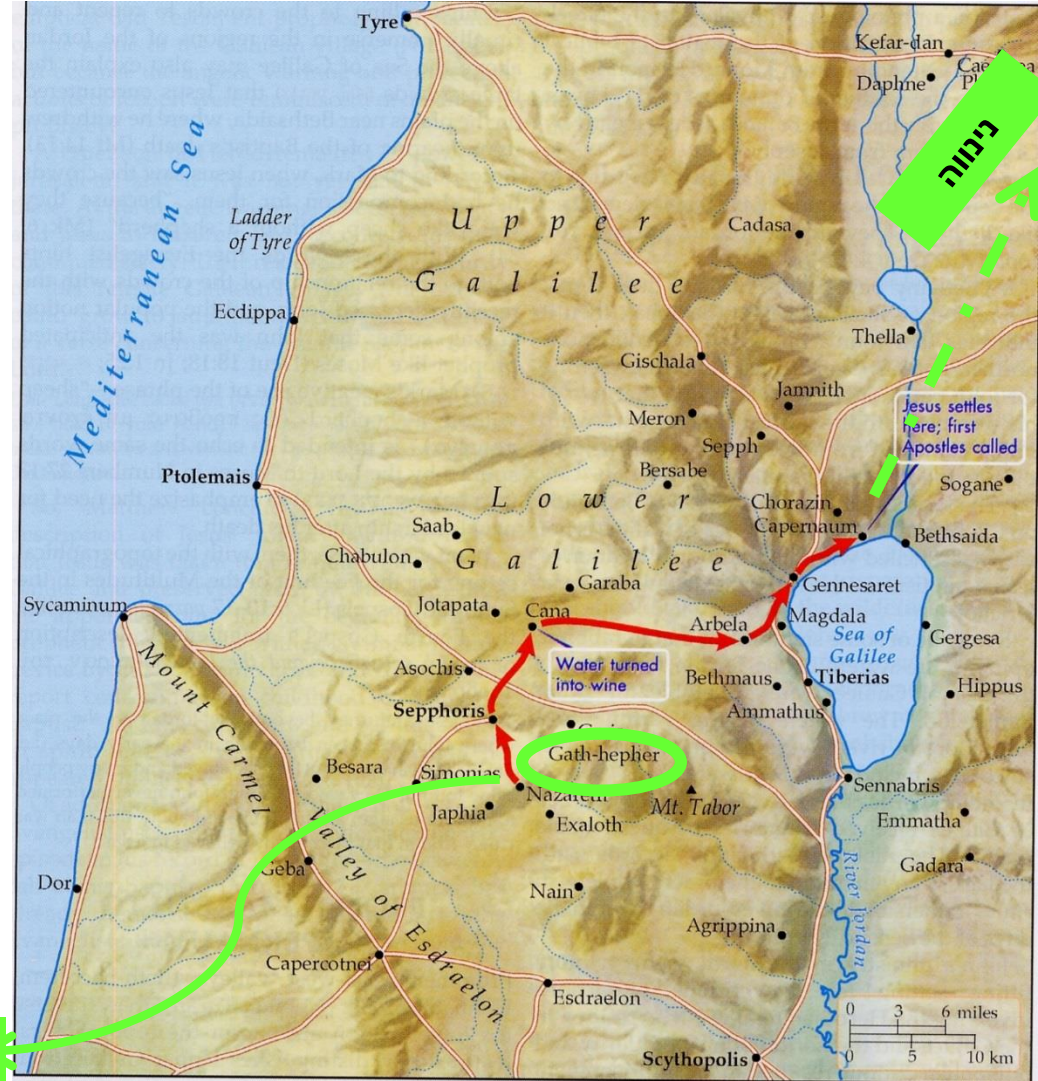
H: 130; W: 60; D: 35 cm

Cultural encounters in the ancient world often brought about religious syncretism: the merging of gods and cults. In the city of Ephesus in Asia Minor, the virginal Greek goddess of childbirth and wildlife Artemis was identified with Cybele, the great mother goddess worshiped in the East. Their character traits were blended into one Ephesian goddess of birth and midwives, nature and fertility, wildlife and the hunt. Artemis' dress is adorned with winged goddesses, lions, bees, and mythological figures. Wound around her chest are 43 bull testicles symbolizing fertility.

מלכים ב יד

יונה בן-אמתי הנביא, אשר מגת החפר.

יפן

מתי 12 39 – 42

יְשִׁיב וְאָמַר לָהֶם: "דֹּזֵן רָע וּמְנַאֲף מִבְּקֵשׁ אוֹת,
וְאוֹת לֹא יִנְתֵּן לוֹ מִלְּבַד אוֹת יוֹנָה הַנְּבִיא.

כְּמוֹ שֶׁהָיָה יוֹנָה בְּמַעֵי הַדָּג שֶׁלְּשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה

לַיְלֹוֹת, כִּדָּה יִהְיֶה בְּיַם הַיָּם בְּלֵב הָאָדָמָה שֶׁלוֹשָׁה

יָמִים וּשְׁלוֹשָׁה לַיְלֹוֹת. וְהֵנָּה גְדוֹל מִיוֹנָה כָּאֵן.

מתי 12 – 39 – 42

הַשִּׁיב וְאָמַר לָהֶם: "דֹּר רָע וּמְנַאֲף מְבַקֵּשׁ אֹת, וְאֹת לֹא יִנְתֵּן לוֹ מִלֶּבֶד אֹת יוֹנָה הַנְּבִיא.

כְּמוֹ שֶׁהָיָה יוֹנָה בְּמֵעֵי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וְשְׁלֹשָׁה

לַיְלֹת, כֹּךְ יִהְיֶה בֶן־הָאָדָם בְּלֵב הָאֲדָמָה שְׁלוֹשָׁה

יָמִים וְשְׁלוֹשָׁה לַיְלֹת.

וְהֵנָּה גְדוֹל מִיוֹנָה כָּאֵן.

יונה הנביא

